

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ,
ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
-Републичка дирекција за воде-

**ПРОГРАМ РАДА И ДИНАМИКА ИЗРАДЕ
ПЛАНА УПРАВЉАЊА ВОДАМА НА ТЕРИТОРИЈИ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ 2021-2027**

Октобар 2019. године

1. Увод

Воде су природни ресурс од суштинског значаја за квалитет живота, здравље људи, животну средину и водене и од воде зависне екосистеме. Воде као ресурс користе се за задовољавање различитих људских потреба: снабдевање водом становништва, привреду, пољопривреду, саобраћај, енергетику, туризам и рекреацију. Све већи утицај људских активности на количину и квалитет вода истичу важност заштите, унапређења и одрживог коришћења вода.

У Европи је 2000. године усвојена Оквирна директива о водама (2000/60/ЕЦ) (у даљем тексту: ОДВ) као кровни документ за управљање водама на територији ЕУ. ОДВ представља правни оквир за заштиту, унапређење и одрживо управљање водним ресурсима. Амбициозан циљ ОДВ је постизање доброг хемијског статуса и доброг еколошког статуса/потенцијала свих површинских вода и доброг квантитативног и хемијског статуса подземних вода.

План управљања водама је основни инструмент којим се имплементирају принципи ОДВ и представља стратешки оквир за управљање водама.

План управљања водама на територији Републике Србије од 2021-2027. године (у даљем тексту: План) припремају Јавна водопривредна предузећа „Србијаводе“ и „Воде Војводине“ уз координацију Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републичке дирекције за воде (МПШВ-РДВ). План управљања водама усваја Влада републике Србије на предлог Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.

У процесу израде Плана учествују и други субјекти, у складу са својим надлежностима у области управљања водама и заштите животне средине.

План, поред циљева животне средине и активности потребних за заштиту и унапређење водних ресурса, садржи и приказ карактеристика подсливова на територији Републике Србије, оцену притисака и утицаја људских активности на количину и квалитет вода, податке о мониторингу квалитета површинских и подземних вода и преглед програма мера за достизање доброг статуса вода. План се доноси са периодом важења од 6 година, након чега се врши његова ревизија, измена и допуна у смислу оцене напредовања у постизању циљева животне средине и ефеката предузетих мера

Учешће јавности игра једну од кључних улога у успешности спровођења ОДВ. Планирање и управљање водама у складу са принципима ОДВ подразумева активно укључивање јавности и заинтересованих страна у све фазе процеса планирања, како током израде и доношења Плана тако и током његове имплементације и ажурирања по завршетку циклуса на који се односи План, односно након 6 година.

Услов за постизање циљева ОДВ је тесна сарадња институција надлежних за њено спровођење са корисницима вода на свим нивоима, националном, регионалном и локалном, као и са свим заинтересованим грађанима

Могућности за укључивање заинтересованих страна и шире јавности у процес израде и доношења Плана управљања су многобројне.

Поступак укључивања заинтересованих страна у процесу израде Плана, започет је скупом одржаним у новембру 2017. године, који је за циљ имао упознавање стручне јавности са до тада предузетим активностима на изради Плана, будућом динамиком и предвиђеним радним планом. Обавештење са закључцима са одржаног скупа објављено је на интернет презентацији МПШВ-РДВ (www.rdvode.gov.rs).

Укључивање јавности и заинтересованих страна у процес припреме и доношења Плана као и планирања и имплементације мера за достизање задатих циљева има изузетан значај при оцени успешности читавог процеса. Успешан процес укључивања заинтересованих страна обезбедиће бољи квалитет Плана и подршку за његову имплементацију од стране заинтересованих страна.

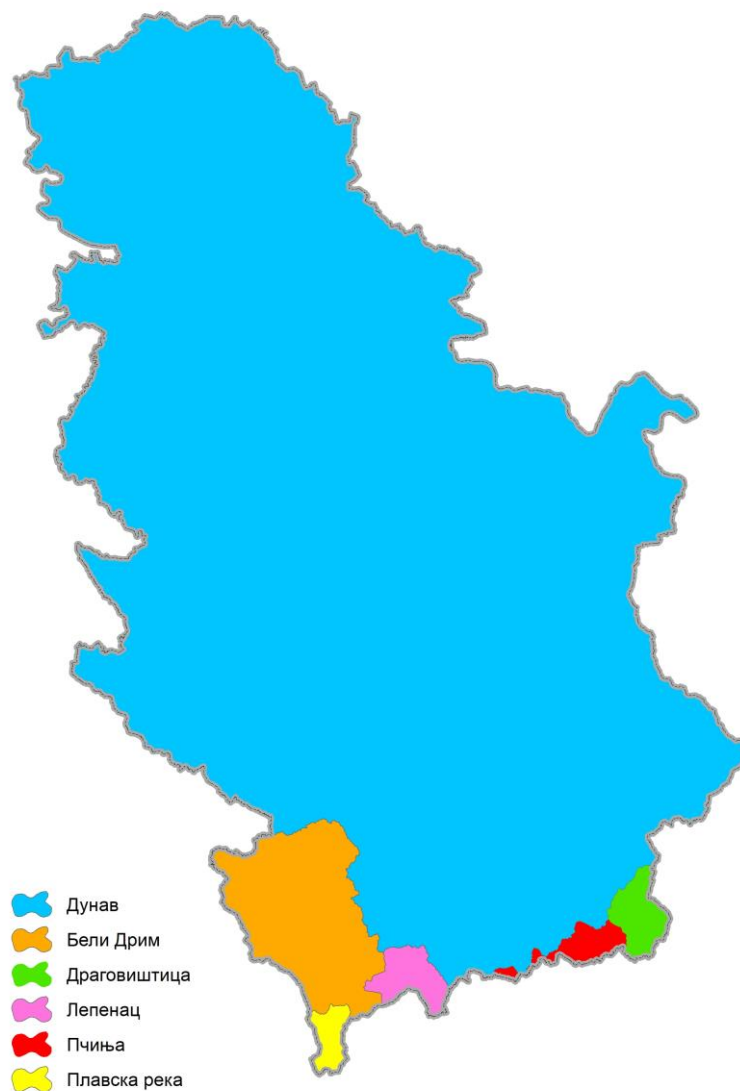
2. Управљање водама у Републици Србији

Територија Републике Србије представља јединствен водни простор за управљање водама и обухвата делове сливова три мора: Црног, Егејског и Јадранског.

Сливу Црног мора, односно сливу Дунава, припада највећи део територије Србије (око 80.948 km²), што представља око 92% укупне територије.

Сливу Егејског мора припадају Лепенац (око 681 km²) и Пчиња (око 516 km²), које се уливају у Вардар у Северној Македонији као и Драговиштица (око 691 km²), која се улива у Струму у Бугарској.

Сливу Јадранског мора припадају Бели Дрим (око 4.283 km²) и Плавска река (око 399 km²), које обе припадају сливу Дрима.

Приказ сливних површина слива реке Дунав и подсливова река Бели Дрим, Плавска Река, Лепенац, Пчиња и Драговиштица

Као што је већ речено, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републичка дирекција за воде и Јавна водопривредна предузећа „Србијаводе“ и „Воде Војводине“ су основни носиоци управљања водама у Србији. МПШВ-РДВ је орган који делује на нивоу државе и одговорна је за координацију активности у сектору вода. Јавна водопривредна предузећа су конституисана на регионалном нивоу и према Закону о водама одговорна су за припрему Планова управљања водама за административне

области на којима делују. У процесу управљања водама учествују и друга министарства и субјекти, у складу са својим надлежностима према Закону о министарствима.

Локална самоуправа је, према Закону о водама, одговорна за организовање и спровођење одбране од поплава на водама II реда, издавање водних аката за објекте локалног значаја, као и аката за испуштање отпадних вода у јавну канализацију. Међу њеним најзначајнијим активностима је обављање и развој комуналних делатности (пречишћавање и дистрибуција воде за пиће, прикупљање и пречишћавање отпадних вода и др.), коју обавља путем јавних комуналних предузећа. На локалном нивоу управни и други послови везани за воде обављају се у оквиру различитих организационих тела (секретаријати, дирекције, заводи и друго).

Научноистраживачке организације и институти, факултети, пројектантске и планерске организације, као и грађевинска, индустријска и друга предузећа са услужном делатношћу, такође представљају незаобилазан сегмент за успешно функционисање и развој сектора вода.

3. Програм рада и динамика израде Плана

Са циљем информисања јавности о могућностима и начинима активног учешћа у процесу припреме и доношења плана формулисан је програм рада и дефинисане су мере за побољшање комуникације са заинтересованим странама.

У Табели 1. дат је преглед главних активности које ће бити предузете током процеса припреме и усвајања Плана, са предложеном динамиком која је у складу са захтевима ОДВ. За сваку активност везану за процес укључивања заинтересованих страна у израду Плана у табели је дат оквирни термин почетка активности као и рокови у којима се предвиђа финализација сваког од корака.

Табела 1: Основни кораци програма рада и динамика њиховог извршења

Активност	Временски оквир извршења
Објављивање програма рада и динамике израде Плана	децембар 2017. год. (представљање нацрта програма рада) октобар 2019. год. (представљање ажуриране верзије програма рада)
Фаза 1 процеса учешћа јавности: могућност коментарисања радног програма и динамике израде Плана	октобар 2019. год. – април 2020. год.
Објављивање прегледа значајних питања у области управљања водама	октобар 2019. год.
Фаза 2 процеса учешћа јавности : могућност коментарисања прегледа значајних питања у области управљања водама	октобар 2019. год.– април 2020. год.

Израда Плана започета је анализом карактеристика водних подручја и прелиминарном делинеацијом водних тела, која се у складу са ОДВ даље разматрају као основне јединице за управљање водама. Прикупљају се подаци за детаљну анализу притисака људских активности на количину и квалитет површинских и подземних вода, после које следи оцена њиховог утицаја. У току израде Плана биће урађена оцена статуса водних тела, дефинисане потребе за праћењем количине и квалитета површинских и подземних вода у наступајућем планском циклусу, дефинисани циљеви животне средине за свако водно тело и предвиђене мере за достизање ових циљева.

Од јануара 2019. године, у оквиру ЕУ Твининг пројекта под називом “Подршка планирању политика у области управљања водама”, чији је циљ јачање капацитета МПШВ-РДВ и јавних водопривредних предузећа „Србијаводе“ и „Воде Војводине“ за интегрално управљање водама, страни експерти из јавних администрација Немачке, Холандије и Аустрије пружају помоћ домаћим стручњацима приликом израде првог Плана управљања водама на територији Републике Србије у складу са принципима ОДВ. У току је ревизија до сада извршених активности, дефинисање значајних питања везаних за област управљања водама и рад на нацрту Плана. Пројекат се завршава у јулу 2020. године.

Поједини делови нацрта Плана и релевантни документи (као, на пример, Преглед значајних питања у области управљања водама) биће представљени на скуповима који ће бити организовани у оквиру Твининг пројекта, док ће нацрт Плана бити представљен јавности и доступан за коментарисање најкасније у децембру 2020. године, са могућношћу достављања коментара у року од 6 месеци закључно са јуном 2021. године.

Табела 1 - наставак

Активност	Временски оквир извршења
Објављивање нацрта Плана	децембар 2020. год.
Фаза 3 процеса учешћа јавности: могућност коментарисања нацрта Плана	децембар 2020. год. - јун 2021. год.
Објављивање Плана након усвајања	децембар 2021. год.
Почетак важења Плана управљања водама на територији Републике Србије 2021-2027	

4. Могућности за укључивање заинтересованих страна и шире јавности у процес израде Плана управљања водама

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде - Републичка дирекција за воде и Јавна водопривредна предузећа улажу напоре да обезбеде активно учешће свих заинтересованих током свих фаза израде Плана. Заинтересоване стране и шира јавност имају могућност увида и учешћа у дефинисању Програма израде Плана управљања водама, значајних проблема везаних за управљање водама као и достављање коментара на нацрт Плана и других докумената.

У циљу упознавања стручне и шире јавности са активностима по питању имплементације захтева ОДВ у Републици Србији, биће покренута интернет страна на сајту МПШВ-РДВ (<http://www.rdvode.gov.rs/primena-okvirne-direktive-o-vodama.php>). Структура интернет стране биће прилагођена смерницама којима се обезбеђује активност учешћа заинтересованих страна у свим фазама процеса. Осим података о ОДВ, корацима њене имплементације и значају израде Плана, на интернет страни ће бити омогућен и процес консултација. Поред нацрта релевантних докумената на интернет страни ће бити истакнуте информације о значајним догађајима, позивима за учешће на јавним скуповима који ће се одржавати у процесу израде Плана. Такође, пре почетка процеса консултација у вези са Планом, на интернет страни ће бити објављене и кратке смернице за достављање коментара.

Сви заинтересовани позвани су да на објављене нацрте докумената доставе коментаре и тиме дају свој допринос њиховој изради.

Достављени коментари биће размотрени од стране стручних тимова за израду појединих поглавља Плана, на које се коментари буду односили. План управљања водама мора садржати кратак извештај о резултатима учешћа јавности и евентуалне измене Плана које су извршене у складу са достављеним коментарима. Такође, на интернет страни <http://www.rdvode.gov.rs/primena-okvirne-direktive-o-vodama.php>, по завршетку процеса, биће објављен завршни извештај о учешћу јавности у изради Плана.

Поред консултација које ће се одвијати електронским/писаним путем, биће организовани и консултативни скупови са појединим групама заинтересованих страна, како би се обезбедила што боља заступљеност заинтересованих страна из различитих структура и сектора повезаних са управљањем водама.

Коментаре на овај и на друге објављене нацрте докумената, потребно је доставити у одговарајућем временском оквиру процеса (видети табелу 1), електронском или обичном поштом, Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде - Републичкој дирекцији за воде (обавезно је навести на који се документ односе коментари):

- адреса за пријем електронске поште: odv@minpolj.gov.rs
- адреса писарнице: Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде – Републичка дирекција за воде, ул. Немањина бр. 22-26, 11000 Београд

Укључивањем широке стручне и друге јавности у различите кораке израде Плана може се доћи до рационалних решења којима ће се обезбедити заштита и одрживо коришћење вода и животне средине, побољшати квалитет здравља и живота људи и обезбедити одрживи развој Републике Србије и читавог региона.